



STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK  
Postboks 700

9815 VADSØ

Vår ref.	Avd/Saksbeh.	Deres ref.	Dato
<b>Saksnr.-løpenr.</b> 2020/206 - 61 Oppgis ved alle henv.	SOU /Thorstein Lundberg	2020/3144	20.02.2023

## Tilsvaer - Innsigelse detaljregulering datasenter Straumsmo

Det vises til innsigelse fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark, gitt i brev datert 18.10.2022. Nedenfor følger kommentarer til framsatte innsigelser og merknader samt forslag til endringer i plandokumentene.

### Innsigelse

#### Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

«(...) Planbeskrivelsen gir en meget kortfattet omtale av planarbeidet sett opp mot samordnet bolig, areal og transportplanlegging, og vi savner en nærmere redegjørelse for valg av lokasjon og av hvorvidt dette er den best mulige plasseringen sett ut ifra andre berørte samfunnsinteresser, for eksempel jordvern.»

«(...) Statsforvalteren er av den formening at tiltaket ikke bygger opp om en videreutvikling av Setermoen som et kompakt tettsted, ei heller stimulerer den til redusert transportbehov. Dette er et nytt utbyggingsområde utenfor sentrum, i et område der den kommer i strid med landbruk, miljø, landskap og nærmiljø/friluftsliv, og lokasjonen har ikke tilknytning til annen næringsvirksomhet. For å bygge opp om tettstedet og eksisterende strukturer bør kommunen være restriktiv med spredning av næringsareal slik det her legges opp til.»

Forslagstiller har i forkant av planoppstart vurdert flere lokasjoner både i Bardu kommune, deriblant rundt Setermoen og områder i nabokommuner. Som følge av at planen legger primært opp til kraftkrevende næring i form av et datasenter er det behov for store mengder kraft. Nærheten til transformatorstasjonen på Straumsmo som ligger sørøst for planområdet har vært av avgjørende betydning i forhold til valgt plasseringen av datasenteret. Dette både med tanke på leveringssikkerhet, naturinngrep og kostnader en ny kraftlinje (behandles etter eget lovverk) vil medføre hvis anlegget skulle legges nærmere Setermoen.

Videre vil det å etablere et slik anlegg i bynære/tettbygde områder medføre utfordringer knyttet til tilgjengelig tomteareal i nødvendig størrelsesorden, så vel som naboskapsproblematikk.

Tilgjengelige arealer i denne størrelsesorden, som er egnet til utbygging, eksisterer ikke i nærheten av transformatorstasjon på Setermoen.

Når datasenteret er i full drift forventes det å gi en ÅDT på ca 200 kjøretøyer til og fra planområdet. Dette vil i hovedsakelig være ansattreiser, da datasenteret forventes få besøkende ettersom det

#### Enhet samfunn og utvikling

Postadresse: Bardu kommune, Postboks 401, 9365 Bardu  
Besøksadresse: Altevannsveien 16, 9360 Bardu  
Nettside: [www.bardu.kommune.no](http://www.bardu.kommune.no)  
E-post: [postmottak@bardu.kommune.no](mailto:postmottak@bardu.kommune.no)  
Telefon: 77 18 52 00

Bankgiro: 4770.07.00131  
Konto for skatt: 6345.06.19223  
Org. nr.: 864 993 982

ikke er en utadrettet virksomhet. Dette er ikke ideelt, men ser man dette opp mot inngrepene fra en ny høyspentlinje som må føres ned dalen og utfordringer med å finne egnet tomt nærmere Setermoen vurderes valgt plassering som akseptabelt sett opp mot samordnet bolig, areal og transportplanlegging. Kort avstand til grønn energi gir positive effekter for miljø og klima.

*«(...) Med tanke på mengden overskuddsvarme/spillvarme et datasenter og lignende virksomheter kan produsere, mener vi at samfunnsnyttene av slik etablering vil kunne være større ved valg av en annen lokasjon nærmere eksisterende infrastruktur som bolig, næringsområder med mer.»*

For å kunne utnytte overskuddsvarme/spillvarme eller andre potensielle synergieffekter fra den kraftkrevende næringen åpnes det i planbestemmelsene for at næringsvirksomhet som f.eks. drivhus kan etableres innenfor formålene.

#### Planbestemmelse:

##### 3.1.3 Kombinert bebyggelse og anleggsformål (BKB1, BKB2)

c) Innenfor formålet tillates etablert næringsvirksomhet som benytter overskuddsvarme/spillvarme eller hvor det på annen måte gis synergieffekter ved etablering i tilknytning til kraftkrevende næring.

Det stilles spørsmålstegn ved om Statsforvalteren har mandat til å fremme innsigelse vedrørende overskuddsvarme/spillvarme? Slik vi tolker «Retningslinjer for innsigelse i plansaker etter plan- og bygningsloven» (H-2/14) er det NVE som har innsigelseskompetanse for dette temaet. Det vises i denne forbindelse til innspill fra NVE hvor de stiller seg positive til at planen har fokus på å utnytte overskuddsvarme.

*«Kapasiteten i strømmettet i Nord-Norge blir fylt opp i løpet av få år, og all tilgjengelig kapasitet er per august 2022 reservert (...). I tillegg er det mange planer for forbruk, men få planer for ny produksjon. En slik situasjon i regionen betyr at ved tilrettelegging for energikrevende næringsvirksomhet må påvirkningen og betydningen en enkelt etablering vil få for annen utvikling av næringsliv, sysselsetning og bosetting både i kommunen og regionen som sådan, vurderes. I oversendte dokumenter savner vi en slik vurdering. (...) Denne type arealkrevende næringer er vanskelig å lokalisere uten at andre interesser blir negativt berørt, og tatt i betraktning energisituasjonen burde utviklingen bli samordnet og koordinert på et regionalt nivå. Da vil man kunne ha en større mulighet til å balansere samfunnsnyttene av denne type industrianlegg opp mot andre viktige interesser og samfunns mål.»*

Det stilles også her spørsmålstegn med om Statsforvalteren har mandat til å fremme innsigelse vedrørende kapasitet på strømmettet? Av H-2/14 framgår det at NVE har innsigelseskompetanse for energi. NVE har i sin uttalelse ikke problematisert tilgjengelig kapasitet på strømmettet. Så vidt kommune kjenner til eksisterer det ingen regional plan for areal- og kraftkrevende virksomhet per i dag. Det kan muligens være fornuftig, men all den tid det ikke eksisterer, er det vanskelig for kommunen å forholde seg til noe som burde vært. Dette må adresseres til regional planmyndighet.

*«Planforslaget vil, slik vi ser det, i vesentlig grad bryte med følgende punkter i retningslinjene: Punkt 3, 4.2, 4.3 og 5.3.*

Se tidligere kommentarer under samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging og kommentarer under hensyn til jordvern.

## Hensynet til jordvern

*«(...) For å sikre at det tas tilstrekkelig hensyn til jordvernet er det etter Statsforvalterens syn viktig at omdisponering av betydning avklares gjennom helhetlig planlegging på et overordnet plannivå.»*

*«I denne saken legges det opp til et nytt industriområde på rett over 400 dekar i et område der over halvparten av arealet er dyrkbar jord av middels verdi, og som i kommuneplanens arealdel hovedsakelig er avsatt til LNFR. Planområdet er del av et større sammenhengende jord- og skogområde som ikke bør bygges ned og sikres for framtidig landbruksproduksjon. Deler av planområdet er i tillegg kartlagt som kjerneområde landbruk i kommuneplanens arealdel.*

*Kommunen fremholder at tiltaket ikke vil medføre arealtap, driftsmessige begrensninger eller endre adkomstforhold til tilgrensede eller nærliggende aktive landbruksarealer. Statsforvalteren mener imidlertid at potensialet for maskinelt jordbruk og beitebruk innenfor hele planområdet vil bli umulig dersom utbyggingen finner sted. Sett hen til de lokale jordbruksinteressene som alt er etablert i nærområdet gjennom ulike driftsenheter ved Bardujord, oppfatter Statsforvalteren planforslaget som særlig uheldig, siden dette vil kunne svekke potensialet for fremtidige utvidelser/endringer på disse driftsenhetene.*

*(...) Statsforvalteren fastholder imidlertid at slik industrietablering ikke burde tillates gjennom en detaljplan i strid med overordnet fastsatt arealbruk LNFR. Dette gjelder ikke minst når det, slik Statsforvalteren ser det, er tale om omdisponering av dyrkbar jord av en ikke ubetydelig størrelse i et område med klare lokale jordbruksinteresser. Vi kan ikke se at det er argumentert for tungtveiende samfunnsinteresser som skulle tilsi at eksisterende interesser i området skal vike. Statsforvalteren mener derfor at tiltaket ikke kan lokaliseres til det aktuelle området.»*

Kommunen er innforstått med at arealformål avsatt i kommuneplanens arealdel (KPA) skal være førende for detaljreguleringsplaner. Samtidig åpnes det i pbl. opp for at man kan velge å gå videre med planforslag som avviker fra overordnet plan. I forbindelse med denne planen tok kommunen stilling til å gå videre med planen under oppstartsmøtet, og når forslag til planprogram ble vedtatt lagt ut til offentlig ettersyn. Det er som kjent vanskelig å forutse alle eventualiteter for fremtidig arealbruk i KPA og derfor åpner lovverket opp for detaljplaner som ikke er iht. overordnet plan. Det kan i denne sammenheng nevnes at prosessen med rullering av KPA er påbegynt med oppstartsvarsel og høring av planprogram. Et av hovedpunktene i rulleringen er behovet for nye næringsarealer og en ny vurdering i forhold til den helhetlige arealbruken i kommunen vil foreligge i nær fremtid.

Planområdet ligger i starten av Østerdalen som går opp mot Altevatnet, og i nordvestre del av planområdet som ligger ned mot Bardudalen berører ca. 67 daa av BN1 avsatt hensynssone for landbruk (H510\_1) i KPA. Dette tilsvarer under 1 % av det totale arealet som er klassifisert som dyrkbar jord innenfor H510\_1. Tilsvarende for eiendommer under gnr 27 er ca. 162 daa av avsatte byggeområder klassifisert som dyrkbar jord. Dette tilsvarer ca. 5 % av arealet klassifisert som dyrkbar jord under gnr 27, hvor kun arealer i dalbunn er tatt med. Per i dag er det ca. 560 daa jordbruksarealer (full- og overflatedyrka og innmarksbeite) på gnr 27, mens arealer klassifisert som dyrkbar utgjør 3420 daa. Normalt er ikke alt areal klassifisert som dyrkbart egna til oppdyrking, men det gir en god pekepinn på tilgjengelige dyrkningsreserver i området. Med unntak av noen få mindre arealer er det ikke jordbruksarealer videre oppover i Østerdalen. Dette er i kontrast til Sør-dalen som går parallelt med Østerdalen hvor det er sammenhengende jordbruksarealer langs dalbunnen. Planområdet berører marginalt H510\_1 som går langs Bardudalen og Sør-dalen og det eksisterer alternative dyrkningsarealer for nærliggende aktive og fremtidige bruk.

Store deler av lavereliggende områder i Bardu kommune består av arealer klassifisert som dyrkbar jord, og skal man tillate etableringer utenom landbruket, så vil det med stor sannsynlighet gå på bekostning av dyrkbar jord.

Omdisponering av dyrkbar jord i Bardu kommune har over tid vært begrenset. Kostratall for perioden 2015 til 2022 viser at det er omdisponert 134.8 daa dyrkbar jord. Av dette er 52 daa vedtatte reguleringsplaner på Setermoen, mens 28 daa er regulert til masseuttak som ikke er varig omdisponert.

Det fremgår av utarbeidet KU for landbruket, at konsekvensen for jordbruket gir betydelig miljøskade (- -), mens samlet sett for landbruket vurderes tiltaket å gi noe miljøskade (-). Det er ikke tatt med beite for storfe i KU, da det kun foreligger beitelagskart for Bardu sausankerlag i området. Det er ikke kartlagt konsekvenser ved bortfall av eventuelle felles rettigheter for gnr 27 i planarealet. Samlet konsekvens for landbruket er sannsynligvis noe mere på den negative siden.

Nedbygging av landbruksarealer vil i de aller fleste tilfeller være negativt for landbruket og det blir en avveining opp mot andre forhold.

Som nevnt ovenfor åpnes det i planbestemmelse for at eksempelvis drivhus kan oppføres i planområdet, som vurderes som positivt for landbruket. I tillegg vurderes etablering av ny næring og et betydelig antall arbeidsplasser å gi en samfunnsmessig positiv effekt.

### Hensynet til naturmangfold

*«I forbindelse med kartleggingen gjort i området er det kartlagt 3 lokaliteter med gråor-heggeskog innenfor planområdet. (...)*

*I den forbindelse er det viktig å etablere korridorer for forflytning mellom de ulike naturtypelokalitetene. Bredere korridorer (> 100 meter) er mer robuste overfor negative kanteffekter (NINA-rapport 1410). Det er positivt at planforslaget legger opp til en slik korridor langs Storbekkgrubba. Det er likevel lagt opp til bebyggelse (BN2 og BKB1) som vil ligge tett opp mot bekken enkelte steder. Vi anbefaler derfor at det vurderes å øke bredden på naturområdet langs Storbekkgrubba. Byggegrense til naturtypelokaliteter bør være minimum 10 meter for å unngå negative kanteffekter.»*

Det er som Statsforvalteren påpeker lagt opp til en bred korridor for å ivareta Storbekkgrubba. Byggegrensen er justert til over 20 meter unna bekkeløpet. Det vurderes derfor at Storbekkgrubba er ivaretatt.

*«Ett av disse kartlagte naturtypene er Småmoan (B-verdi) i planområdets nordøstlige del, lokalisert i lia over BKB2. Dette er en naturtype som er sårbar (VU) og dermed har lokaliteten (Småmoan) vesentlig regional til nasjonal miljøinteresse. (...)*

*Statsforvalteren kan ikke akseptere etablering av tiltak innenfor den kartlagte naturtypen (den største av de tre kartlagte) som vil medføre at den blir redusert i størrelse eller totalt ødelagt. Hvis det ikke er mulig å etablere tiltak i BKB2 uten sikringsvoll innenfor GN3, må BKB2 tas ut av planen.»*

Merknaden tas til følge. Bestemmelse 3.3.1 c) strykes, og formåls grensen til BKB2 er justert slik at formålet ikke berører naturtypelokaliteten Småmoan.

### Planbestemmelser

*«Slik vi oppfatter hovedintensjonen med planen, så er denne å legge til rette for datasenter og annen kraftkrevende næring, med tilhørende service- og støttefunksjoner. (...)*

*Med dette som et utgangspunkt mener vi det er uheldig å ha med planbestemmelsen 3.1.3 bokstav a som sier at «Innenfor formålet tillates etablert næringsbebyggelse og/eller energianlegg» da det kan se ut som at denne åpner opp for næringsbebyggelse generelt.»*

Næringsbebyggelse strykes i bestemmelse 3.1.3 a). Samtidig tilføyes det et bestemmelsespunkt 3.1.3 c) hvor det tillates næringsbebyggelse som kan benytte overskuddsvarme/spillvarme eller hvor

lokalisering i tilknytning til kraftkrevende næring på annen måte medføre synergieffekter. Dette for å sikre effektiv arealutnyttelse og samfunnsnyttens som Statsforvalteren også påpeker i sin uttalelse.

Planbestemmelse:

3.1.3 Kombinert bebyggelse og anleggsformål (BKB1, BKB2)

a) Innenfor formålet tillates etablert energianlegg.

c) Innenfor formålet tillates etablert næringsvirksomhet som benytter overskuddsvarme/spillvarme eller hvor det på annen måte gis synergieffekter ved etablering i tilknytning til kraftkrevende næring.

*«Planbestemmelse 3.1.2 bokstav a ser vi for øvrig ikke hensikten med, så vi ber om at denne også fjernes.»*

Tas til følge. Bestemmelse 3.1.2 a) strykes.

*«Planen må etter vår vurdering konkretiseres med krav til utbyggingsrekkefølge. Dette er et generelt krav til alle slike større reguleringsplaner. All den tid framtidig etablering er usikkert bør det klargjøres hvor utbyggingen skal starte for å begrense inngrep i området, særlig av hensyn til ressursvern, landskap, naturmangfold og friluftsliv.»*

Merknaden tas til følge gjennom at det i planbestemmelsene tilføyes utbyggingsrekkefølge for felt BN1-2. For felt BKB1-2 henger utviklingen av disse feltene sammen, men utviklingen vil starte i sør/sørøst nærmest hovedtrafoen på Straumsmo:

Planbestemmelse:

3.1.2 Næringsbebyggelse (BN1, BN2)

m) Det tillates trinnvis utbygging av området. Ved trinnvis utbygging skal 60% prosent av påbegynt felt være utbygd før neste påbegynnes. Terrenginngrep som skogrydding og arrondering m.m. skal følge utbygging. Området skal utbygges i følgende rekkefølge:

- BN2
- BN1

3.1.3 Kombinert bebyggelse og anleggsformål (BKB1, BKB2)

n) Det tillates trinnvis utbygging av området. Ved trinnvis utbygging skal arbeid påbegynne sør/sørøst i området. Terrenginngrep som skogrydding og arrondering m.m. skal følge utbygging

*«I tillegg bør kommunen ta inn en bestemmelse som sikrer effektiv arealutnyttelse. I plankartet vises tillatt utnyttelse, altså maksimal utnyttelse. For å redusere arealbeslag og utbyggingens samlede konsekvenser for landskap, naturmangfold og friluftsliv anser vi det som viktig at det innarbeides minstekrav knyttet til arealutnyttelse.»*

Merknaden tas til følge gjennom slik tilføyelse i planbestemmelsene:

Planbestemmelse:

3.1.1 Fellesbestemmelser for bebyggelse og anlegg.

j) For å sikre effektiv arealutnyttelse skal minimum utnyttelsesgrad være 20% BYA.

## **Merknader**

### **Konsekvenser for fugl og annet naturmangfold**

«(...) Arealbeslag og forringelser av økologisk infrastruktur gjennom fragmentering av leveområder er blant de viktigste påvirkningsfaktorene på naturmangfold. Det planlagte tiltaket skal plasseres i en regionalt viktig trekkorridor for fugl på vår- og høsttrekket, samt i et lokalt viktig leve- og hekkeområde for flere fuglearter. Konsekvensutredningen tar for seg hvert enkelt delområde, men vurderer ikke konsekvensene av fragmenteringen av naturen som tiltaket medfører. Ved å stykke opp et helhetlig skogsområde med viktige naturtyper i form av flomskogsmark og kantsoner til vassdrag vil områdetets verdi for fugler og annet dyre- og planteliv forringes.»

Naturmangfold og vannmiljø er utredet etter standard metodikk for konsekvensutredninger (Statens vegvesens håndbok V712), og det er gjort en vurdering av den samlede konsekvens for naturmangfold.

### **Byggegrense til Barduelva**

«Bestemmelsene til kommuneplanens arealdel setter en byggegrense på 100 m langs Barduelva. Retningslinjene fastslår at det her skal tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Planforslaget legger opp til tiltak mindre enn 20 meter fra elva. Ved å dispensere fra denne bestemmelsen mister elva og omkringliggende områder mye av sin funksjon og verdi for naturmangfold. Kommunen må belyse hvorfor kommuneplanens krav til byggegrense langs Barduelva skal fravikes.»

Det vises her til kommentarer under samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging hvor det redegjøres for lokalisering av anlegget.

Avgrensingen av formålene BN1-2 og BKB1 mot Barduelven og Storbekkgrubba er justert slikt at de følger naturgitte forhold på stedet, tilnærmet eggkanten ovenfor elva og bekken. Det er fortsatt noen mindre områder hvor formålsgrensen for BN1-2 og BKB1 ligger nærmere enn 20 m fra elven- eller bekkeløpet. Her er byggegrensen justert slik at den ligger over 20 meter unna. Kartgrunnlaget i planområdet er noe mangelfullt så justeringen har tatt utgangspunkt i en laserskanning av terrenget fra 2021. Dersom man beholder 100m byggegrense i detaljplanen vil det være svært begrenset med byggeområde tilgjengelig og arealet vil ikke være egnet til denne type etablering.

### **Avløp**

«I Multiconsults VAO-plan av 06.04.2022 tas det høyde for ca 100 ansatte i planområdet, antallet er usikkert. Avløpet planlegges renset i to separate infiltrasjonsanlegg. Hvert anlegg trenger en utslippstillatelse fra kommunen etter kapittel 12 og/eller 13 i forurensningsforskriften, avhengig av om de dimensjoneres for en belastning over eller under 55 pe.»

Kommunen er kjent med forskriften og bruker denne ved etablering av avløp i spredt bebyggelse.

### **Systematisering av data**

«(...) Vi ber om at shapefiler for naturtypene sendes til Statsforvalteren slik at vi får lagt disse inn i naturbasen.»

Shapefiler er oversendt fra forslagsstiller

Vi håper med dette at foreslåtte endringer kan bidra til at Statsforvalteren kan trekke innsigelsen.  
Frist for tilbakemelding **13.3.2023**.

Vi er tilgjengelig for utfyllende informasjon.

Per Åke Heimdal  
Avd.leder plan og utvikling

Thorstein Lundberg  
avd.ingeniør

*Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.*

Vedlegg:

- 1 R1922137\_Bestemmelser\_31.01.23
- 2 R1922137\_Plankart\_06.02.23



## Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji  
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

13.03.2023

Vår referanse

2020/3144

Deres dato:

Deres referanse

Bardu kommune  
Postboks 401  
9360 BARDU

Telefonnummer til saksbehandler

Ellen Margrethe Oskal, 77642183

### Angående løsningsforslag på innsigelse

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til Beardu suohkana/Bardu kommunes brev av 20. februar 2023 der kommunen kommer med tilsvar til innsigelse vi har fremmet i forbindelse med høring og offentlig ettersyn av detaljregulering av datasenter Straumsmo.

Kommunen skriver at dere håper at med foreslåtte endringer kan bidra til at vi kan trekke innsigelsen, og at frist for tilbakemelding er i dag 13. mars 2023.

På grunn av andre store saker med frist i månedskiftet februar og mars har vi dessverre ikke hatt mulighet til å se på endringsforslagene fra dere ennå. Vi vil komme med svar tidligst innen utgangen av mars, senest før påske.

Med hilsen

Hans Kristian Rønningen  
Leder for planseksjonen

Ellen Margrethe Oskal  
seniorrådgiver plan

*Dokumentet er elektronisk godkjent*



## Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji  
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

31.03.2023

Vår referanse

2020/3144

Deres dato:

Deres referanse

2020/206

BARDU KOMMUNE

Postboks 401

9365 BARDU

Telefonnummer til saksbehandler

Ellen Margrethe Oskal, 77642183

## Statsforvalterens svar på anmodning om frafall av innsigelser i forbindelse med detaljregulering for datasenter Straumsmo, Beardu/Bardu

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til Beardu suohkana/Bardu kommunes anmodning, datert 20.februar 2023, om frafall av innsigelser knyttet til planID R1922137: detaljreguleringsplan for datasenter Straumsmo.

I brev av 18.10.2022 fremmet Statsforvalteren innsigelser knyttet til planforslaget på grunn av hensynet til SPRSBAT, jordvern og naturmangfold, i tillegg til utforming av bestemmelser.

Kommunen har sendt et tilsvarende med vedlagte reviderte bestemmelser datert 31.01.2023 og revidert plankart datert 06.02.2023. Kommunen har kommet med en nærmere redegjørelse for valg av lokasjon, herunder hvorfor en lokasjon nærmere Setermoen ikke var hensiktsmessig.

### **Med bakgrunn i de reviderte bestemmelsene og kommunens brev anser Statsforvalteren at kommunen har imøtekommet vår innsigelse på naturmangfold og SPRSBAT.**

Grunnlaget for innsigelsene knyttet til naturmangfold og SPRSBAT er falt bort.

Statsforvalteren kan derimot fortsatt ikke se at kommunen har tydeliggjort andre viktige samfunnsinteresser av en slik vekt og omfang at jordvernet skal vike. Det er et nasjonalt mål at mest mulig dyrka og dyrkbar jord skal bevares og være tilgjengelig for jordbruksproduksjon. Dette er et ansvar som de siste årene flere ganger har blitt presisert ovenfor kommunene og regional stat. I forbindelse med at den norske jordvernstrategien er under revisjon og skal legges fram våren 2023 har det også kommet tydelige signaler om skjerpede mål for omdisponering. Statsforvalteren mener fortsatt at tiltaket ikke kan lokaliseres til det aktuelle området.

### **Statsforvalteren opprettholder innsigelsen knyttet til jordvern.**

Når det gjelder utforming av bestemmelser anser vi at de reviderte bestemmelsene stort sett løser våre innsigelser rettet mot bestemmelsene på en god måte. Eneste unntaket er bestemmelsen som er tenkt å sikre effektiv arealutnyttelse. Vi mente at for å redusere arealbeslag og utbyggingens



samlede konsekvenser for landskap, naturmangfold og friluftsliv var det viktig at det ble innarbeidet et minstekrav knyttet til arealutnyttelse. Kommunen har nå tatt inn en bestemmelse, 3.1.1 bokstav j), om at minimum utnyttelsesgrad skal være 20% BYA. Dette mener vi er for lite.

**Statsforvalteren opprettholder innsigelsen knyttet til manglende bestemmelse som sikrer effektiv arealutnyttelse.**

Avslutningsvis vil vi presisere at vi ikke har fremmet innsigelse som gjelder bruk av overskuddsvarme/spillvarme eller kapasitet på strømmnett. Da planbeskrivelsen gav et meget kortfattet omtale av tematikken samordnet bolig, areal og transportplanlegging har vi omtalt disse to momentene da vi mener dette er tema en kommune bør ta med i betraktningen når man vurderer hvorvidt et planforslag er med på å fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, herunder i et SPRSBAT perspektiv.

Med hilsen

Per Elvestad (e.f.)  
Assisterende justis- og kommunaldirektør

Hans Kristian Rønningen  
seksjonsleder plan

*Dokumentet er elektronisk godkjent*



BARDU KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK  
Postboks 700

9815 VADSØ

Vår ref.	Avd/Saksbeh.	Deres ref.	Dato.
Saksnr.-løpenr. 2020/206 - 64 Oppgis ved alle henv.	SOU //Thorstein Lundberg	2020/3144	28.04.2023

## Tilsvar - Innsigelse Detaljregulering datasenter Straumsmo

Det vises til brev fra Statsforvalteren, datert 31.03.2023, hvor det kommer frem at innsigelse knyttet til jordvern og manglende bestemmelse som sikrer effektiv arealutnyttelse opprettholdes.

Nedenfor følger kommentarer til opprettholdt innsigelse og samt nye forslag til endringer i plandokumentene.

### Innsigelse

#### Innsigelse til planbestemmelser

«... Kommunen har nå tatt inn en bestemmelse, 3.1.1 bokstav j), om at minimum utnyttelsesgrad skal være 20% BYA. Dette mener vi er for lite.»

Det foreslås å øke denne minimumsgrensen til 30% BYA som i større grad vil samsvare med pkt. 3.1.2 l) i bestemmelsene, som omhandler at ved trinnvis utbygging så skal 60% av påbegynt felt være utbygd før neste påbegynnes.

Dersom dette ikke er tilstrekkelig, ber vi om et konkret forslag fra Statsforvalteren.

#### Hensynet til jordvern

«Statsforvalteren kan fortsatt ikke se at kommunen har tydeliggjort andre viktige samfunnsinteresser av en slik vekt og omfang at jordvernet skal vike. Det er et nasjonalt mål at mest mulig dyrka og dyrkbar jord skal bevares og være tilgjengelig for jordbruksproduksjon. Dette er et ansvar som de siste årene flere ganger har blitt presisert ovenfor kommunene og regional stat. I forbindelse med at den norske jordvernstrategien er under revisjon og skal legges fram våren 2023 har det også kommet tydelige signaler om skjerpede mål for omdisponering. Statsforvalteren mener fortsatt at tiltaket ikke kan lokaliseres til det aktuelle området.»

Som nevnt tidligere ligger en stor del av arealene i Bardu kommune som er egnet for næringsutvikling i lavtliggende områder langs dalbunnene. Disse områdene sammenfaller i stor grad med jordbruksarealer eller arealene som er klassifisert som dyrkbar jord. En betydelig del av lavtliggende arealer i områdene rundt Setermoen er dessuten knyttet opp mot Forsvarets aktivitet, og dermed utilgjengelig for annen virksomhet. Samlet sett er derfor mulighetene for å kunne etablere ny næringsvirksomhet i Bardu kommune svært begrenset hvis man kategorisk utelukker

### Enhet samfunn og utvikling

Postadresse: Bardu kommune, Postboks 401, 9365 Bardu  
Besøksadresse: Altevannsveien 16, 9360 Bardu  
Nettside: [www.bardu.kommune.no](http://www.bardu.kommune.no)  
E-post: [postmottak@bardu.kommune.no](mailto:postmottak@bardu.kommune.no)  
Telefon: 77 18 52 00  
Bankgiro: 4770.07.00131  
Konto for skatt: 6345.06.19223  
Org. nr.: 864 993 982



omdisponering av arealer klassifisert som dyrkbar jord. Bardu kommune over lengere tid har hatt en restriktiv holdning til omdisponering av dyrkbar jord.

I planbestemmelsene, datert 31.01.23, legges det opp til at det innenfor feltene BKB1-2 kan etableres næringsvirksomheter som kan få synergieffekter av å ligge i tilknytning til den kraftkrevende virksomheten. Drivhus er en mulig virksomhet som kan benytte overskuddsvarme/spillvarme fra kraftkrevende næring, og som vil kunne bidra til matproduksjonen. Sikring av matproduksjon er et av de overordnede målene med jordvernstrategien. Får å ytterligere tilrettelegge for en slik utvikling, og en høy utnyttelse innenfor planområdet, foreslås det tilsvarende bestemmelse under pkt. 3.1.2 Næringsbebyggelse (BN1, BN2).

Bardu kommune hadde 1950 sysselsatte i 2022, hvor 1264 jobbet i offentlig sektor og 686 i privat sektor. Intensjonen i reguleringsplanen er å tilrettelegge for kraftkrevende næring som vil kunne skape opp mot 100 arbeidsplasser i privat sektor, og bli en stor ny arbeidsgiver i kommunen.

Omdisponeringen innenfor planområdet tilsvarer noen promiller av kommunens totale areal av dyrkbar jord.

Ber med bakgrunn i overnevnte om en nærmere redegjørelse hvorfor jordvernet vektas høyere enn samfunnsinteressene i dette tilfellet. Er innsigelsen absolutt i forhold til jordvernet? Vil innsigelsen kunne trekkes dersom man f.eks. reduserer planens utstrekning? Eventuelt andre endringer i planens innhold? Dette vurderes som relevante spørsmål i forhold til å gjennomføre mekling i saken. Dersom innsigelsen er absolutt, vil det være lite hensiktsmessig bruke ressurser på mekling.

Ber om tilbakemelding seinest **16.5.2023**.

Vi er tilgjengelig for utfyllende informasjon.

Per Åke Heimdal  
Avd.leder plan og utvikling

Thorstein Lundberg  
avd.ingeniør

*Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer*

Hei,

Jeg viser til brev fra dere datert 28. april.  
Dere ber om tilbakemelding senest 16. mai.

I forbindelse med et eventuell frafall av vår innsigelse i denne saken har vi behov for å involvere embetsledelsen.

På grunn av mange andre møter og fridager i mai har det vist seg vanskelig å få på plass et internt møte.

Vi satser på å kunne respondere kommunen innen utgangen av mai.

Dette til orientering.

Med vennlig hilsen

**Ellen Margrethe Oskal**

seniorrådgiver plan



**Statsforvalteren i Troms og Finnmark**

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji  
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Telefon: 77 64 21 83

E-post: [ellen.oskal@statsforvalteren.no](mailto:ellen.oskal@statsforvalteren.no)

Web: [www.statsforvalteren.no/tf](http://www.statsforvalteren.no/tf)



## Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeadđi  
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

20.10.2023

Vår referanse

2020/3144

Deres dato:

Deres referanse

2020/206

BARDU KOMMUNE

Postboks 401

9365 BARDU

Telefonnummer til saksbehandler

Ellen Margrethe Oskal, 77642183

## Statsforvalterens svar på anmodning om frafall av innsigelser i forbindelse med detaljregulering for datasenter Straumsmo, Beardu/Bardu

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til Beardu suohkana/Bardu kommunes anmodning, datert 28.04.2023, om frafall av innsigelse knyttet til planID R1922137: detaljreguleringsplan for datasenter Straumsmo. Det er ikke lagt ved oppdaterte planbestemmelser (eller plankart). 12. mai 2023 orienterte vi kommunen om at vi pga intern samordning ikke kunne respondere før nærmere utgangen av mai. Etter dette utsatte politikeren i Bardu behandlingen av saken og vi ble enige med administrasjonen i Bardu kommune om å ta opp tråden til høsten.

I brev av 18.10.2022 fremmet Statsforvalteren innsigelser knyttet til planforslaget på grunn av hensynet til SPRSBAT, jordvern og naturmangfold, i tillegg til utforming av bestemmelser.

Kommunen sendte 20.02.2023 et tilsvar med vedlagte reviderte bestemmelser datert 31.01.2023 og revidert plankart datert 06.02.2023. I brev at 31.03.2023 trakk Statsforvalteren innsigelsene fremmet med bakgrunn i SPRSBAT og naturmangfold. Vi opprettholdt innsigelsen knyttet til jordvern og innsigelsen knyttet til manglende bestemmelse som skal sikre effektiv arealutnyttelse.

I kommunens brev datert 28.04.2023 foreslås det å øke minimumsgrensen for utnyttelsesgrad til 30% BYA. Dette er en økning vi anser som tilfredsstillende for å sørge for at området ved en eventuell utbygging får en høy og effektiv arealutnyttelse.

**Ved mottak av reviderte planbestemmelser vil Statsforvalteren kunne anse innsigelsen knyttet til manglende bestemmelse som sikrer effektiv arealutnyttelse som løst, og dermed trekke den innsigelsen. Vi har som nevnt ikke mottatt reviderte planbestemmelser, og innsigelsen består.**

Kommunen ønsker å åpne opp for et nytt industriområde på rett over 400 dekar i et Infr-område der over halvparten av arealet er dyrkbar jord av middels verdi. For ordens skyld så er middels verdi den høyeste verdien i verdiklassifiseringen av dyrkbar jord. Planområdet er del av et større sammenhengende jord- og skogområde, og deler av den er kartlagt som kjerneområde landbruk. Dette området bør ikke bygges ned, men sikres for framtidig landbruksproduksjon da det er



potensial for maskinelt jordbruk og beitebruk innenfor planområdet. Videre er det lokale jordbruksinteressene i nærområdet som vi anser vil kunne få svekket potensial for framtidig utvidelse/endring ved en eventuell gjennomføring av planforslaget. Det er blant annet vist at nydyrking hovedsakelig skjer i nærheten av eksisterende jordbruksareal.

Statsforvalteren kan fortsatt ikke se at kommunen har tydeliggjort andre viktige samfunnsinteresser av en slik vekt og omfang at jordvernet skal vike.

Kommunen fremhever at store deler av areal som er egnet for næringsutvikling i kommunen i stor grad sammenfaller med jordbruksareal eller arealer klassifisert som dyrkbar jord. Videre at en betydelig del av lavtliggende areal er knyttet opp mot Forsvarets aktivitet. Og at det av disse grunnene vil være vanskelig å etablere ny næringsvirksomhet i Bardu kommune hvis man kategorisk utelukker omdisponering av arealer klassifisert som dyrkbar jord. Avslutningsvis at Bardu kommune over lengere tid har hatt en restriktiv holdning til omdisponering av dyrkbar jord.

Statsforvalteren har gjennom hele planprosessen påpekt behovet for å se på alternative lokaliseringer slik at man kan vekte disse opp mot hverandre, og da blant annet se dette opp mot landbruksinteressene. Kommunen har en del dyrkbart areal, da hovedsakelig i dalstrøkene. Siden det ikke er gjort alternativsvurderinger er det ikke vurdert hvorvidt det er andre lokalitetene som er mer, eller mindre egnet, for denne typen næringsaktivitet. Da sett opp mot blant annet påvirkningen på landbruksinteresser og ikke med et utgangspunkt i vektleggingen av nærheten til kraftlinjen. Det er heller ikke vurdert om dette andre dyrkbare arealet i kommunen er egnet for framtidig nydyrking.

Mye av jordbruksarealet i Bardu ligger i flomutsatte områder. Dette er også tilfelle for mye at det dyrkbare arealet i kommunen, der særlig mye av det dyrkbare arealet mellom Setermoen og planområdet ligger flomutsatt til. Allerede i dag opplever bønder i Bardu utfordringer med avlingssvikt og overvintringsskader. Statsforvalteren er fortsatt av det syn at for å kunne ta tilstrekkelig hensyn til jordvernet bør omdisponering av betydning avklares gjennom helhetlig planlegging på overordnet plannivå.

Kommunen poengterer videre at intensjonen med reguleringsplanen er å tilrettelegge for kraftkrevende næring som vil kunne skape opp mot 100 arbeidsplasser. Statsforvalteren visert til rapporten «*Datasentre i Norge – Ringvirkningsanalyse av gjennomførte og potensielle etableringer*» utgitt på vegne av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2020. Rapporten viser at i 2019 bestod Norges datasenterindustri av ca. 18 datasentre i varierende størrelser. Disse datasentrene hadde ifølge rapporten til sammen ca. 300 direkte ansatte. Med bakgrunn i dette anser vi ikke antall arbeidsplasser tiltakshaver og kommune opererer med som realistisk.

Regjeringen har i Hurdalsplattformen lagt opp til at jordvern skal bli et «overordnet hensyn» i arealplanlegging, noe som tilsier at jordvern skal vektes høyere enn tidligere i avveininger mellom ulike interesser.

Som tidligere nevnt vil omdisponering av jordbruksarealer likevel kunne være nødvendig for å møte andre viktige samfunnsbehov, men dette betinger vurderinger av vekt og omfang av andre samfunnsinteresser som tilsier at jordvernet skal vike. Etter en samlet vurdering kan ikke Statsforvalteren se at samfunnsnyttene i dette planforslaget begrunner omdisponering av det aktuelle dyrkbare arealet.

**Statsforvalteren i Troms og Finnmark opprettholder innledningsvis vår innsigelse knyttet til jordvern.**



Løsningsforslag

Hvis kommunen reduserer planområdet ved å ta ut alt areal mellom Østerdalsveien og fylkesvei 8470 i nordvest, her BN1 og omkringliggende arealformål, kan vi trekke vår landbruksfaglige innsigelse.

Ved ny gjennomgang av sakens dokumenter registrerer vi at vi ikke tidligere har påpekt det faktum at omtalen av «jordbruk» i kapittel 6.4.1 i planbeskrivelsen er en direkte omskriving av resultatet i konsekvensutredningen for landbruk.

Statsforvalteren ber Bardu kommune om å rette opp i kapittel 6.4.1 i planbeskrivelsen slik at de som kun leser denne, og ikke konsekvensutredning, ikke blir villedet.

Med hilsen

Per Elvestad (e.f.)  
assisterende justis- og kommunaldirektør

Hans Kristian Rønningen  
leder for planseksjonen

*Dokumentet er elektronisk godkjent*

Kopi til:

MULTICONSULT NORGE AS

Nedre Skøyen vei 2

0276

OSLO



BARDU KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK  
Postboks 700

9815 VADSØ

Vår ref.	Avd/Saksbeh.	Deres ref.	Dato.
Saksnr.-løpenr. 2020/206 - 68 Oppgis ved alle henv.	SOU //Thorstein Lundberg	2020/3144	04.12.2023

## Svar - Innsigelse detaljregulering datasenter Straumsmo

Det vises til deres brev datert 20.10.23.

Vedlagt følger reviderte plandokumenter hvor deres løsningsforslag på innsigelsen er innarbeidet.

Vi ber om tilbakemelding på om innsigelsen kan trekkes innen utgangen av året.

Per Åke Heimdal  
Avd.leder Plan og utvikling

Thorstein Lundberg  
avd.ingeniør

*Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer*

### Vedlegg:

- 1 R1922137\_Plankart 021123
- 2 R1922137\_Bestemmelser 211123
- 3 R1922137\_Planbeskrivelse 221123

### Enhet samfunn og utvikling

Postadresse: Bardu kommune, Postboks 401, 9365 Bardu  
Besøksadresse: Altevannsveien 16, 9360 Bardu  
Nettside: [www.bardu.kommune.no](http://www.bardu.kommune.no)  
E-post: [postmottak@bardu.kommune.no](mailto:postmottak@bardu.kommune.no)  
Telefon: 77 18 52 00  
Bankgiro: 4770.07.00131  
Konto for skatt: 6345.06.19223  
Org. nr.: 864 993 982





## Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji  
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

11.12.2023

Vår referanse

2020/3144

Deres dato:

Deres referanse

2020/206

BARDU KOMMUNE

Postboks 401

9365 BARDU

Telefonnummer til saksbehandler

Ellen Margrethe Oskal, 77642183

## Statsforvalterens svar på anmodning om frafall av innsigelser i forbindelse med detaljregulering for datasenter Straumsmo, Beardu/Bardu

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til Beardu suohkana/Bardu kommunes anmodning, datert 04.12.2023, om frafall av innsigelse knyttet til planID R1922137: detaljreguleringsplan for datasenter Straumsmo. Det er lagt ved oppdaterte planbestemmelser, plankart og planbeskrivelse.

Med bakgrunn i reviderte planbestemmelser, datert 21.11.2023, anser Statsforvalteren at kommunen har imøtekommet vår innsigelse knyttet til manglende bestemmelse som sikrer effektiv arealutnyttelse som løst, og vi har ingen ytterligere merknader i den forbindelse.

I brev av 20.10.2023 la vi fram en mulig løsning på vår landbruksfaglige innsigelse. Oppdaterte bestemmelser og plankart er i tråd med vårt løsningsforslag og vi anser at kommunen har imøtekommet vår landbruksfaglige innsigelse. Vi har ingen ytterligere merknader i den forbindelse.

### Grunnlaget for innsigelsene er falt bort.

Statsforvalteren ønsker lykke til videre og stiller til disposisjon ved behov for råd/veiledning. Ved henvendelse ber vi om at dere oppgir saksnummer 2020/3144.

Med hilsen

Per Elvestad (e.f.)  
assisterende justis- og kommunaldirektør

Hans Kristian Rønningen  
leder for planseksjonen

*Dokumentet er elektronisk godkjent*